

Marie Sjölund
Avdelningen för djurhälsa och antibiotikafrågor

Datum: 2026-09-28
Dnr: SVA 2026/525

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande avseende remissen "Stärkt läkemedelsförsörjning i samverkan - Nationella åtgärder för fördelning, omfördelning och inköp vid brist SOU 2026:22"

(Ert dnr: S2026/01107)

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har anmodats inkomma med synpunkter på ovan rubricerad remiss.

Sammanfattning

SVA tillstyrker förslagen om att föreslå en ordning för tvingande fördelning och omfördelning av läkemedel under förutsättning att det råder brist på läkemedlet, att läkemedlet behövs för vård som är nödvändig för människors eller djurs liv och hälsa och att frivilliga åtgärder inte kan antas vara tillräckliga.

SVA instämmer även med utredningens beskrivning och intentioner när det gäller åtgärder för fördelning, omfördelning och inköp vid bristsituationer. Myndigheten önskar lyfta några specifika synpunkter som rör just läkemedel till djur.

Specifika synpunkter

SVA önskar framföra följande specifika synpunkter:

- *En inköpscentral kan säkra tillgång till nödvändiga läkemedel genom olika typer av avtal, upphandling och inköp.*

På sidan 21 behöver inköpscentralens roll ytterligare beskrivas då den ska ha möjlighet att köpa in fysiskt lager av läkemedel inför kris och krig. Särskilt i relation till Jordbruksverkets och SVA:s pågående uppdrag att etablera beredskapslager för läkemedel och sjukvårdsprodukter respektive vaccin för djur. SVA har enligt myndighetens instruktion uppdrag att upprätthålla en effektiv vaccinberedskap inklusive veterinär expertkompetens i vaccinfrågor för olika djurslagsgrupper som

Marie Sjölund
Avdelningen för djurhälsa och antibiotikafrågor

Datum: 2026-09-28
Dnr: SVA 2026/525

en komponent i myndighetens övergripande uppdrag om infektionssjukdomar hos djur. Det innebär att SVA kontinuerligt kommer att utvärdera och upprätthålla nationell vaccinerberedskap och lager för samhällsviktiga djurgrupper.

- *1.8 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2209:1394) med instruktion för Statens veterinärmedicinska anstalt*
Sidan 51,
- *5.8 Krav på samverkan inför beslut om tvingande åtgärder*
Sidan 224,
- *9.2.4 Konsekvenser för dem som berörs av förslaget*
Sidan 334
SVA välkomnar förslaget till tillägg i instruktionen för SVA att myndigheten ska delta och bidra med nödvändig kunskap och kompetens enligt 8 kap. 1 § *Lagen om handel med läkemedel.*
- *3.4.7 Det behöver förtydligas när beredskapslager ska vara tillgängliga vid brist på läkemedel*
På sidan 102 saknas en beskrivning av de aktörer som har i uppdrag att etablera beredskapslager för djur, till exempel SVA och Jordbruksverket.
- *3.6.1 Situationsanpassad operativ samverkan vid läkemedelsbrist*
På sidan 114–115 bör även SVA nämnas som en av de myndigheter som kan adjungeras till ISF-SOLB vid behov. SVA vill också framföra att privata aktörer i olika djurslagsområden kan ha värdefulla åsikter om prioritering och omfördelning som kan vara av betydelse för beslut om djurläkemedel vid brist. Ett exempel är sjukdomar med hög insjuknandegrad, där avelsdjur kan anses mer prioriterade att skydda med hjälp av vaccin än andra djurgrupper. I sådana fall kan det uppstå intressekonflikter mellan olika företag och branschgrenar. SVA har god erfarenhet av snabb hantering genom samverkan och framtagande av prioritering med konsensus mellan berörda myndigheter och branschorganisationer i uppkomna fall av vaccinerbrist samt vid akuta sjukdomsutbrott. Det är viktigt att ta hänsyn till privata aktörers synpunkter för att förankra de beslut som behöver fattas.
- *4.3 När ska en nationell inköpsfunktion för läkemedel användas?*
- *6.2.2 Vad bör inköpscentralen hantera?*

Marie Sjölund
Avdelningen för djurhälsa och antibiotikafrågor

Datum: 2026-09-28
Dnr: SVA 2026/525

På sidorna 132 och 255 anser SVA att det bör förtydligas i vilka situationer som det bör vara möjligt för statliga myndigheter att ge inköpscentralen i uppdrag att upphandla läkemedel för myndigheternas räkning annat än i situationer när det är brist eller risk för brist på ett läkemedel, när läkemedlet behövs för vård som är nödvändig för människors eller djurs liv och hälsa, och när andra åtgärder för läkemedelsförsörjning inte kan i tillräcklig utsträckning, eller inte förväntas kunna, säkerställa tillgång till läkemedlet. För myndigheter med beredskapslagerhållning av läkemedel är inköp för nationellt syfte ständigt aktuellt, varför det är viktigt att det framgår i vilken utsträckning som inköpscentralen kan bistå med detta.

- *4.3.3. Inköpsfunktionen ska i första hand köpa in läkemedel för vård som är nödvändig för liv och hälsa*

På sidan 135 anser SVA att det är bra att behovet av läkemedel för service-, tjänste- och livsmedelsproducerande djur tydliggörs, men att under rubriken "Inköpsfunktionen bör kunna köpa in nödvändiga läkemedel till djursjukvård" så bör servicedjur bytas ut till assistanshund (ett samlingsbegrepp för ledarhund, servicehund och signalhund), i likhet med att tjänstedjur definierats. Vidare bör "*samhällsviktig djurhållning för livsmedelsproduktion*" bytas ut till "*livsmedelsproducerande djur*", om samtliga livsmedelsproducerande djur ingår i definitionen, annars bör den djurhållning som är samhällsviktig för livsmedelsproduktionen definieras.

- *9.1.4 Konsekvenser för dem som berörs av förslagen*

På sidorna 302–312 ställer sig SVA tveksam till att privata aktörer (distributörer, öppenvårdsapotek, veterinärkliniker samt vårdgivare utanför den offentligt finansierade hälso- och sjukvården) kan förväntas stå för kostnader relaterade till tvingande omfördelning eller retur, inklusive utebliven inkomst till följd av att planerade behandlingar inte kan utföras. Även om det endast sällan kommer att ske enligt utredningens bedömning, anser SVA att det finns en risk för att privata aktörer kommer att hantera risk för kostnader och förlust av inkomst till följd av tvingande omfördelning och retur genom ökade kostnader ut till slutkonsument.

- *9.1.4 Veterinärkliniker, djur och djurägare*

På sidan 310 anser SVA att det behöver förtydligas att omfördelning av läkemedel inkluderar både människor och djur, det vill säga att en omfördelning kan ske både från och till djursjukvården

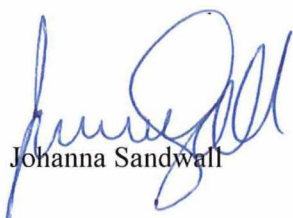
Marie Sjölund
Avdelningen för djurhälsa och antibiotikafrågor

Datum: 2026-09-28
Dnr: SVA 2026/525

beroende på aktuell situation och typ av sjukvårdsprodukter och läkemedel. Det kan till exempel röra sig om att möjliggöra nödvändig och prioriterad vård av service-, tjänste- eller livsmedelsproducerande djur.

- På sidan 332, under rubriken ”Öppenvårdsapoteken”, belyses att det vid en bristsituation finns risk att apoteken inte kan sälja de förpackningar av licensläkemedel de har i lager när det ordinarie läkemedlet går att beställa. SVA föreslår en lagändring som möjliggör att licensläkemedel som införskaffats under tiden som ordinarie läkemedel är restnoterade kan förskrivas, rekvireras och säljas även när ordinarie läkemedel åter är tillgängligt till dess att lagret har sålt slut.
- På sidan 334, under rubriken ”Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA)”, bör det tilläggas att SVA alltid ska tillfrågas om behovsbedömning avseende bristsituation gällande vaccin till djur.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Johanna Sandwall efter föredragning av statsveterinären Marie Sjölund. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Elin Törnqvist, stabschefen Inger Blom, veterinären Anna Bonnevie, verksjuristen Ingela Johansson och biträdande statsveterinären Liv Jonare deltagit.

Johanna Sandwall

Marie Sjölund

Kopia till: registrator@sva.se
s.sl@regeringskansliet.se

Socialdepartementet

Enheten för sjukvård och läkemedelsfrågor, Hälso-
och sjukvårdsfrågor

**Stärkt läkemedelsförsörjning i samverkan – Nationella åtgärder
för fördelning, omfördelning och inköp vid brist (SOU 2026:22)**

Remissinstanser

1. Adda AB
2. Apotekarsocieteten
3. Barnombudsmannen
4. Distriktssköterskeföreningen
5. E-hälsomyndigheten
6. Folkhälsomyndigheten
7. Funktionsrätt Sverige
8. Försvarsmakten
9. Förvaltningsrätten i Stockholm
10. Förvaltningsrätten i Malmö
11. Föreningen för generiska läkemedel och biosimilarer
12. Göteborgs universitet
13. Inspektionen för vård och omsorg
14. Integritetsskyddsmyndigheten
15. Jordbruksverket
16. Justitiekanslern
17. Kammarrätten i Jönköping
18. Kommerskollegium
19. Konkurrensverket

20. Läkemedelsdistributörsföreningen
21. Läkemedelsindustriföreningen
22. Läkemedelshandlarna
23. Läkemedelsverket
24. Myndigheten för civilt försvar
25. Myndigheten för delaktighet
26. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
27. Pensionärernas riksorganisation
28. Praktikertjänst
29. Privattandläkarna
30. Region Blekinge
31. Region Dalarna
32. Region Gotland
33. Region Gävleborg
34. Region Halland
35. Region Jämtland Härjedalen
36. Region Jönköpings län
37. Region Kalmar län
38. Region Kronoberg
39. Region Norrbotten
40. Region Skåne
41. Region Stockholm
42. Region Sörmland
43. Region Uppsala
44. Region Värmland
45. Region Västerbotten
46. Region Västernorrland
47. Region Västmanland
48. Region Örebro län
49. Region Östergötland

50. Regelrådet
51. Riksdagens Ombudsmän
52. Riksrevisionen
53. SPF Seniorerna
54. Smittskyddsläkarföreningen
55. Socialstyrelsen
56. Statens veterinärmedicinska anstalt
57. Statskontoret
58. Stiftelsen Nätverk för läkemedelsepidemiologi
59. Svenska infektionsläkarföreningen
60. Svensk Sjuksköterskeförening
61. Svenska Läkaresällskapet
62. Sveriges Apoteksförening
63. Sveriges Farmaceuter
64. Sveriges Kommuner och Regioner
65. Sveriges Läkarförbund
66. Sveriges veterinärförbund
67. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
68. Tjänstetandläkarna
69. Uppsala universitet
70. Verket för innovationssystem
71. Västra Götalandsregionen
72. Vårdföretagarna

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet **senast den 28 september 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till s.sl@regeringskansliet.se. Ange diarienummer **S2026/01107** och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven

enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett [beställningsformulär hos Multiply Solutions](#), tidigare Åtta45.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Cecilia Halle
Departementsråd

Kopia till
Multiply Solutions, e-postadress: regeringskansliet@multiplysolutions.se